

บันทึก

เรื่อง การบรรจุนายพลเรือตรี พระยาศรยุทธเสนี ร.น. ในตำแหน่งปลัดกระทรวงเศรษฐกิจ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (อนุกรรมการชุดที่ ๑) ได้ตรวจพิจารณาเรื่องนี้แล้วมีความเห็นดังต่อไปนี้

๑. ทางราชการได้บรรจุพระยาศรยุทธเสนี ในตำแหน่งปลัดกระทรวงเศรษฐกิจเดิมพระยาศรยุทธเสนีเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ และก่อนเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ พระยาศรยุทธเสนีเป็นอธิบดีกรมเจ้าท่า

๒. กระทรวงการคลังเห็นว่า เรื่องเงินเดือนและบำนาญของพระยาศรยุทธเสนีมีปัญหา คือ

(๑) เงินเดือนเดิมตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๘ มาตรา ๒๓^๑ นั้น หมายถึงเงินเดือนตำแหน่งอธิบดีกรมเจ้าท่า หรือตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวง

(๒) ถ้าหมายถึงเงินเดือนตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแล้ว ตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงจะเปรียบเทียบเท่ากับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งใด เพราะในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนไม่ได้เปรียบเทียบไว้

(กระทรวงการคลังได้แจ้งเรื่องนี้ให้กรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรีทราบด้วยแล้ว)

๓. ปัญหากระทรวงการคลัง ข้อ (๑)

ปรากฏว่าพระยาศรยุทธฯ เวลานั้นรับเงินเดือนในตำแหน่งปลัดกระทรวงเดือนละ ๘๐๐ บาท อันเป็นเงินเดือนขั้นต่ำในอัตรา ๘๐๐ - ๑,๐๐๐ บาท ซึ่งเป็นอัตราเงินเดือนของปลัดกระทรวงทั่ว ๆ ไป

คณะกรรมการกฤษฎีกามีความประหลาดใจที่กระทรวงการคลังเห็นว่ามีปัญหาในเรื่องเงินเดือนเดิมของพระยาศรยุทธฯ เพราะเมื่อกระทรวงการคลังคำนวณบำนาญให้พระยาศร

^๑ พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๘

“มาตรา ๒๓ ผู้ซึ่งได้รับบำนาญ ถ้ารัฐบาลเรียกให้กลับเข้ารับราชการอีกเงินเดือนครั้งหลังได้น้อยกว่าเงินเดือนเดิมเมื่อก่อนออกจากราชการ จะขอรับบำนาญรวมกันไปด้วยก็ได้ แต่ถ้าเงินเดือนใหม่รวมกับบำนาญสูงกว่าเงินเดือนเดิม ต้องลดบำนาญลงในเวลาที่ได้รับราชการครั้งหลังจนเงินเดือนใหม่รวมกันกับบำนาญไม่สูงกว่าเงินเดือนเดิม ถ้าเงินเดือนใหม่สูงกว่าหรือเท่าเงินเดือนเดิม ก็ให้คงบำนาญในระวางนั้น เมื่อออกจากราชการตอนหลังให้คำนวณบำนาญโดยคิดเฉพาะจำนวนเงินเดือนที่ได้รับจริงในตอนใหม่และเฉพาะเวลาราชการในตอนใหม่ เพิ่มเข้ากับบำนาญเดิม

เงินเดือนเดิมตามมาตรานี้ ถ้าสูงกว่าอัตราขั้นสูงของตำแหน่งซึ่งเปรียบเทียบเท่าตำแหน่งเดิม ให้คิดเพียงเท่าอัตราขั้นสูงของตำแหน่งซึ่งเปรียบเทียบเท่าตำแหน่งเดิมนั้น

ยุทธา นั้น กระทรวงการคลังเองได้ตอบปัญหาข้อนี้ในตัวแล้ว เพราะในการคำนวณบำนาญให้พระยาศรยุทธา กระทรวงการคลังจำต้องวินิจฉัยว่าจะคำนวณบำนาญจากเงินเดือนในตำแหน่งใด จากจำนวนเงินบำนาญนั้นเองแสดงว่า กระทรวงการคลังได้คำนวณบำนาญจากเงินเดือนในตำแหน่งรัฐมนตรี ทั้งนี้ย่อมหมายความว่า กระทรวงการคลังถือว่า เงินเดือนรัฐมนตรีเป็นเงินเดือนเดิมของพระยาศรยุทธา คณะกรรมการกฤษฎีกาถือว่าข้อนี้เป็นข้อเท็จจริงรับกันแล้ว โดยไม่พิจารณาเรื่องที่กระทรวงการคลังตีความพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการพลเรือนเพื่อคิดบำนาญให้พระยาศรยุทธา แล้วนั้น

คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า ปัญหาที่ว่า “เงินเดือนเดิม” ของพระยาศรยุทธา จะหมายถึงเงินเดือนในตำแหน่งใดนั้น กระทรวงการคลังได้ตอบปัญหาข้อนี้แล้วเมื่อครั้งกระทรวงการคลังได้คำนวณบำนาญ (เงินเดือนรัฐมนตรี) ให้พระยาศรยุทธา

๔. ปัญหากระทรวงการคลัง ข้อ (๒)

เรื่องนี้ไม่น่าจะมีปัญหา “ถ้าถือว่าเงินเดือนเดิมนั้นคือเงินเดือนในตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวง” ดังได้กล่าวไว้แล้ว (ในปัญหาข้อ ๑) กระทรวงการคลังเองได้ถือว่าเงินเดือนเดิมคือเงินเดือนในตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวง

ที่จริงถ้าเรื่องเป็นดังนี้จึงจะมีปัญหา คือ “เมื่อยอมรับกันว่าเงินเดือนเดิมของพระยาศรยุทธา คือเงินเดือนในตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแล้ว มาตรา ๒๓ วรรค ๒ จะใช้ในกรณีเช่นใด”

คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๘ นั้น ใช้บังคับแก่ข้าราชการพลเรือนทั้งในตำแหน่งการเมืองและข้าราชการพลเรือนสามัญ (ดูมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๗๖) และมีความเห็นว่า มาตรา ๒๓ วรรค ๒ ซึ่งว่าด้วยการเปรียบเทียบตำแหน่ง (เพื่อเทียบตำแหน่งนี้เท่ากับตำแหน่งนั้น) จะใช้ในกรณีที่มีการแก้ไขกฎหมาย (ว่าด้วยการบริหาร) ในเรื่องชื่อตำแหน่งและหรืออัตราเงินเดือนของตำแหน่งเดิมนั้น ในทางตรงกันข้ามถ้าไม่มีการแก้ไขชื่อตำแหน่งและหรืออัตราเงินเดือนของตำแหน่งเดิม ก็ไม่จำเป็นต้องนำมาตรา ๒๓ วรรค ๒ มาใช้เพื่อเปรียบเทียบอย่างใดเลย ในการที่พระยาศรยุทธา ซึ่งได้ออกจากตำแหน่งรัฐมนตรีอันมีเงินเดือน ๑,๕๐๐ บาทแล้ว และทางราชการกลับบรรจุพระยาศรยุทธา ในตำแหน่งปลัดกระทรวงเศรษฐกิจอีกนั้น ไม่ได้มีกฎหมายแก้ไขชื่อตำแหน่งหรืออัตราเงินเดือนแต่อย่างใด ฉะนั้น ก็ไม่จำเป็นต้องนำมาตรา ๒๓ วรรค ๒ มาใช้บังคับในกรณีของพระยาศรยุทธา

คำว่า “เปรียบเทียบ” ที่ใช้ในมาตรา ๒๓ วรรค ๒ นั้นเป็นข้อสนับสนุนว่าการที่บัญญัติวรรคนี้ขึ้นก็เพื่อให้มีการเปรียบเทียบทุกคราว เมื่อกรณีเกิดขึ้นดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๓ วรรค ๒

คณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นว่าการคำนวณเงินรายเดือนให้พระยาศรยุทธา ควรถือหลักดังนี้

ก. ถือว่าเงินเดือนเดิมคือเงินเดือนรัฐมนตรี (กระทรวงการคลังก็รับในข้อนี้แล้ว)

ข. คำนวณตามที่บัญญัติไว้ในวรรคแรกของมาตรา ๒๓
โดยไม่ต้องพิจารณาถึงข้ออื่นอีก

(ลงชื่อ) เตือน บุนนาค
เลขาธิการ

คณะกรรมการกฤษฎีกา
กันยายน ๒๕๗๙

บันทึก
(ฉบับที่ ๒)

เรื่อง การบรรจุนายพลเรือตรี พระยาศรยุทธเสนี ร.น. ในตำแหน่งปลัดกระทรวงเศรษฐกิจ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (อนุกรรมการชุดที่ ๑) ได้ตรวจพิจารณาเรื่องนี้แล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

๑. เรื่องพระยาศรยุทธเสนีนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตอบไปโดยหนังสือที่ ค. ๔๕๗/๒๔๗๙ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๔๗๙ ว่า

“คณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นว่าการคำนวณเงินรายเดือนให้พระยาศรยุทธฯ ควรถือหลักดังนี้

ก. ถือว่าเงินเดือนเดิม คือ เงินเดือนรัฐมนตรี (กระทรวงการคลังก็รับในข้อนี้แล้ว)

ข. คำนวณตามที่บัญญัติไว้ในวรรคแรกของมาตรา ๒๓ โดยไม่ต้องพิจารณาถึงข้ออื่นอีก”

บัดนี้ กระทรวงการคลังได้แจ้งมาโดยหนังสือที่ น.๒๖๔๗๒/๒๔๗๙ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ศกนี้ ว่ายังมีความสงสัยอยู่ เพราะที่คณะกรรมการกฤษฎีกาได้วินิจฉัยเช่นนั้น “ยังหาได้พิเคราะห์ถึงการที่ ก.พ. ให้บรรจุนายพลเรือตรี พระยาศรยุทธเสนี ร.น.ใหม่ในตำแหน่งปลัดกระทรวงเศรษฐกิจ โดยถือหลักเอาตำแหน่งอธิบดีกรมเจ้าท่ามาเป็นเกณฑ์เปรียบเทียบ อันเป็นเหตุให้เกิดปัญหาของเรื่องนี้ไม่”

๒. ในการตอบปัญหาข้อนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นเสียมิได้ที่จะต้องทำถึงข้อที่คณะกรรมการกฤษฎีกาได้สอบถามไป และกระทรวงการคลังได้แจ้งมากล่าวคือ ในพุทธศักราช ๒๔๗๗ พระยาศรยุทธเสนีได้ย้ายจากตำแหน่งอธิบดีกรมเจ้าท่าไปดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ โดยมีได้ถูกปลดออกจากราชการ อีกนัยหนึ่งก็คือ โดยวันราชการของพระยาศรยุทธเสนีมิได้ขาดตอนเลย

๓. โดยเหตุนี้ เมื่อพระยาศรยุทธเสนีออกจากราชการในวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๗๘ การคำนวณบำนาญให้พระยาศรยุทธเสนีจึงได้คำนวณจากวันราชการซึ่งรวมทั้งเวลาที่เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงด้วย เพื่อเป็นการสนับสนุนการคำนวณบำนาญดังกล่าวแล้ว โปรดระลึกไว้ด้วยว่า ข้าราชการการเมืองก็เป็นข้าราชการพลเรือนตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๖ ด้วยเหมือนกัน

๔. ผลจึงมีว่า เมื่อการบรรจุพระยาศรยุทธเสนีในตำแหน่งปลัดกระทรวงเกิดเป็นปัญหาขึ้น ในทางพิจารณาต้องถือว่าตำแหน่งเดิมของพระยาศรยุทธเสนีทั้งในข้อเท็จจริงและในข้อกฎหมาย คือตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวง ไม่ใช่ตำแหน่งอธิบดีกรมเจ้าท่าเลย

จะเนื่องด้วยเหตุใดก็ตาม ดูเหมือน ก.พ. จะมีได้พิจารณาถึงข้อสำคัญอันนี้ ดังจะเห็นได้จากข้อความในหนังสือที่ ศ. ๑๖๔๔๔/๒๔๗๘ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๔๗๘ซึ่งแสดงโดยชัดแจ้งว่า ก.พ. ถือว่าที่พระยาศรยุทธเสนีกลับเข้ารับราชการได้ก็เพราะเคยรับราชการในตำแหน่ง

อธิบดีกรมเจ้าท่ามาแล้ว

๕. อาศัยเหตุผลดังกล่าวแล้วข้างบน คณะกรรมการกฤษฎีกาจึงขอขึ้นตามความเห็นเดิม กล่าวคือ

(ก) เงินเดือนในตำแหน่งเดิมของพระยาศรยุทธเสนีทั้งในข้อเท็จจริงและในข้อกฎหมาย หมายความว่า เงินเดือนในตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวง

(ข) การคำนวณบำนาญ จะต้องอยู่ภายใต้บังคับบทบัญญัติวรรคแรกของมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๘ โดยไม่ต้องพิจารณาถึงข้ออื่นอีก

(ลงชื่อ)

หัวหน้ากองร่างกฎหมายลงนามแทน

คณะกรรมการกฤษฎีกา

๑๗ ธันวาคม ๒๔๗๙